

NICOLAE P. LEONĂCHESCU: *ORIZONTURILE CUNOAȘTERII*

Alin M. OLĂRESCU¹

a.olarescu@unitbv.ro

ABSTRACT: The entitled book „Knowledge horizons” give an original perspective to any reader. In the same time, trough the thematic area and content, in this book are created a true guides lines absolutely necessary to any intellectual. The holotropic efforts of author are awarding by original and ineditis results which are revealed in the pages of this admirable volume.

KEYWORDS: knowledge horizons, history, essay.

Editura AGIR, București, ne oferă o nouă carte edificatoare: *Orizonturile cunoașterii*, autor prof. univ. emerit dr. ing. Nicolae P. Leonăchescu, *Doctor Honoris Causa* al Universității din Craiova.

Personalitate marcantă a culturii noastre tehnice, istoric al acesteia, doctor în termotehnică (din anul 1968), profesor universitar (din anul 1977), membru al Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române (din anul 1973), Nicolae P. Leonăchescu este fondatorul unor prestigioase asociații profesionale: Societatea Română a Termotehnicienilor (1990), Societatea Cultural – Științifică „Stroești-Argeș” (1972) s. a. Activitatea sa științifică este cunoscută și recunoscută la nivel național și internațional, dumnealui fiind autorul unor lucrări de referință în următoarele domenii: termotehnică (există metoda Leonăchescu, modelul Schmidt – Leonăchescu și punctul Leonăchescu pentru calculul transferului de căldură dintre construcții și sol); istoria tehnicii românești – “Premise istorice ale tehnicii moderne românești” (AGIR, 2007, 923 pp. Ediția a II-a); istoria și fenomenele sociale ale satelor românești „Stroești – Argeș. Documente și mărturii” (trei volume: Litera 1971, 404 pp.; Scrisul Românesc, 1981, 219 pp.; Casa de Editură și Librărie

¹ Dr. ing., șef lucrări la Universitatea Transilvania din Brașov; coordonator al Centrului de Cercetare C11 Eco-design de Mobilier, Restaurare și Certificare în Industria Lemnului; membru titular al Filialei Brașov a CRIFST al Academiei Române.

„Nicolae Bălcescu”, 2000, 808 pp.); personalități ale științei și tehnicii românești „Personalități din Stroești – Argeș” (AGIR 2007, 395 pp.). Din anul 2013, dl. prof. univ. emerit dr. ing. Nicolae P. Leonăchescu, este redactor responsabil pentru lucrarea „Ingineri Români. Dicționar Enciclopedic” (Vol. I, Mega, 2014, 306 pp.) elaborată de CRIFST al Academiei Române.

Foto: Coperta cărții: Nicolae P. Leonăchescu, *Orizonturile cunoașterii*, Editura AGIR, București, 2015, 497 p. (ISBN 978-973-720-593-3)

În lucrarea de față se vădesc eforturile holotropice ale autorului, revelându-se rezultatele cercetărilor sale în domenii ca: termodinamica fizică și tehnică; transferul căldurii; energetica construcțiilor; istoria științei și tehnicii românești; istoria și fenomenele sociale ale satului românesc (în special Stroești – Argeș, precum și realități socio-culturale din Basarabia, Transnistria și Bucovina); memorialistică; istorie veche; mari personalități ale științei, tehnicii și culturii române; interesul național, tradiția precum și eseistica fenomenelor tehnico-științifice.

Tematica abordată este tratată cu acuratețe și acribie profesională iar rezultatele acestui demers sunt inedite, aduc o importantă contribuție științifică în domeniile amintite, uneori chiar corectează cutume tehnice și propune soluții eficiente. Deosebit de importantă este contribuția adusă

la cunoașterea vieții unor personalități ale științei și tehnicii românești precum și la implicațiile socio-culturale și istorice ale activității acestora.

Cartea, apărută în condiții editoriale de excepție, este structurată în optsprezece capitole, detaliate în o sută patruzeci și patru de sub-capitole și sub-sub-capitolele ce se desfășoară pe 497 de pagini.

Primul capitol, intitulat „*Reportaje de călătorie*”, cuprinde relatări imersate în social, cultural și științific care detaliază semnificative aspecte istorice ale unor călătorii care au semnificații simbolice pentru un adevărat om de cultură, pentru care *sentimentul național* și *interesul național* nu este doar o sintagmă goală, lipsită de sens: De la Sarmizegetusa la Cartagina; Din fortărețele Carpaților, pe Mare Zid chinezesc; Note de călătorie din Covasna și Harghita.

Capitolul al doilea „*Geto-dacii*”, invită cititorul la o incursiune în istoria veche a poporului nostru, aducând argumente științifice, de necontestat, demonstrând, pe baza unor documente istorice, continuitatea practicilor dacice până în prezent, lansând invitații și provocări pentru studierea documentelor din arhive, ba chiar și pentru căutarea și aducerea *acasă* a unor surse istorice importante pentru istoria națională, precum manuscrisul de la Ulan Bator.

Următorul capitol destinat unor „*Personalități ale tehnicii românești*” detaliază, documentează și revelează viața și activitatea unor exponenți de mare valoare ce au activat în diverse domenii ale tehnicii și care au adus plus-valoare și au mutat frontierele cunoașterii prin activitatea lor susținută și printr-o intensă muncă de pionerat: Dinicu R. Golescu, Carol S. Caracioni – Crăciun, Nicola Tesla și Florea D. Langă – un aviator argeșean care, prin pasiunea și munca sa a dobândit virtuți de navigare aeriană, atestate corespunzător de organisme naționale și internaționale abilitate, sub aportul cărora și-a desfășurat activitatea ca protagonistul unor evenimente aviatice naționale de excepție printre care amintim inaugurarea cursei Otopeni – Pekin (Beijing) la 20 decembrie 1974.

În „*Familii românești*” sunt tratate aspecte privind viața și activitatea unor români remarcabili: Ștefan Rassidescu, Hasdeu, Logigan, Gemăniuc – Gemănaru, Jemna, Coban din Sudarca, Sirotkin din Sudarca, Furtună din Chetrosu, jud. Soroca. În acest capitol se remarcă admirabila aplecare a cercetătorului spre documentarea istorică asupra destinului unor familii românești vitregite de *marea istorie*. Este unic efortul autorului de a aduce în atenție viața și activitatea unor refugiați din Basarabia și Bucovina, care

au căutat și s-au integrat într-un mediu propice, Stroești – Argeș, până într-acolo, încât să statueze testamentar „În Stroești m-am născut, în Stroești vreau să mor!” (avocatul Ion M. Gemănaru – 24.08.1896, Stroești, jud. Suceava – 29.07.1944, Stroești, jud. Argeș).

Capitolul „*Mari personalități din lumea satelor*” prezintă viața și munca depusă de corifeii satelor noastre în momente deosebit de importante ale evoluției sociale naționale. Este prezentat Nicolae C. Teodorescu – Nekera (29. 12. 1971, Stroești – Argeș – 22.02. 1926, Stroești – Argeș), învățător și ambasador cultural al satului Stroești – Argeș, cel care, în 1906, pe coperta cărții sale „Maramă ori foc” scria „Stroești – Argeș” – testament pentru viitorii autori ridicați din sat –, și care a impulsionat viața socială, culturală și economică a satului în prima jumătatea a secolului al XX-lea și a pus bazele tradiției culturale și corale a satului Stroești – Argeș, continuată de excelențele învățătoare: Elena Ionescu (22.12.1906, Jupânești, jud. Muscel – 4.03.1994, Stroești – Argeș), Maria N. Zăvoianu (30.03.1945 –) și Aura Elena Constantinescu. Un alt exponent este învățătorul Pavel N. Săraru (25.03.1906, Cermeghești, Pesceana, Vâlcea – 14.05.1989, Pesceana, Vâlcea) din Pesceana– Vâlcea, un emerit *dascăl de țară* care prin efortul susținut și prin activitatea sa, independentă de presiunile și persecuțiile vremilor, ostracizat de autoritățile comuniste, a reușit să aibă reușite remarcabile pe diversele și interconectatele planuri ale satului său. Tot în acest capitol sunt descrise convorbiri cu preotul Nicolae I. Iancu (4.04. 1900, Bunești, Argeș – 20.10.1970, Bunești, Argeș) din Bunești – Argeș și stroeșteanul Nicolae D. Trufășilă (17. 08. 1893, Stroești – Argeș – 27. 02. 1981, Stroești – Argeș) erau și invalid, multiplu decorat, al Primului Război Mondial.

„*Românii de dincolo de Prut și faptele lor*” se constituie într-un alt capitol în care sunt aduse în fața cititorului zbaterile, trăirile și acțiunile acestora. În aceste pagini se efectuează o radiografie severă a realităților din acest spațiu, se înfieriază anumite cutume și acțiuni ale unor personaje cu *auto-iz* de personalitate, precum Victor Stati – autorul „*Dicționarului moldovenesc – românesc*” și se propun soluții ce pot anula criza identitară ori se pot constitui în trepte de ieșire din aceasta.

Capitolul „*Agresiuni culturale*” propune o abordare critică și metodologică a presiunilor și fenomenelor ce sunt exercitate asupra identității naționale și asupra satului românesc ca țintă a agresiunilor holotrope, trăgând semnale de alarmă și propunând soluții pentru integrarea neconvulsivă a tradițiilor în modernitate.

Capitolul „*Din istoria satului Stroești – Argeș*” reprezintă o succintă și veritabilă monografie a acestui sat pornind din perioada neolitică (pe baza investigațiilor efectuate pe uneltele de piatră descoperite în acest areal), primele documente scrise și lupta stroeștenilor pentru autonomie și stăpânire a moșiei, instituțiile moderne, școala și biserica precum și istoria recentă a abuzurilor bolșevice din perioada comunismului primitiv.

„*Însemnările unui elev*” cuprind aspecte ale vieții de licean, din perioada 1945–1952, al Liceului de Băieți nr. 1 din Pitești (actualul Colegiu „Ion C. Brătianu”). O perioadă aspră și dură, reflectată în, însemnările de atunci, prin criza alimentelor, lipsa locuințelor pentru elevi, rapacitatea gazdelor, zbuțumul părinților, înlocuirea ori ostracizarea marilor dascăli, venirea la catedră a unor neaveniți și prin reflexiile ulterioare asupra acestui subiect, completate cu detaliile evoluției protagoniștilor!

Capitolele „*Termodinamică tehnică*” și „*Fizica construcțiilor*” sunt inedite și aduc o importantă contribuție științifică în domeniile amintite, având aplicații diverse, cu precădere în domeniul științei și al tehnicii dar și în practica obișnuită precum soluțiile arhitectonice conservative din punct de vedere energetic. De asemenea, acestea sunt elaborate pe baza bogatei experiențe a autorului în domeniul de bază al pregătirii sale.

În capitolul „*Intervenții la microfon*”, autorul prezintă două exemple de cum se poate acționa cultural, științific și metodologic chiar de la microfonul Camerei Deputaților a Parlamentului României, al cărui secretar al Biroului Permanent a fost în perioada 1 septembrie 2001 – 13 decembrie 2004. De asemenea, pe baze științifice, se propun corecții asupra unor termeni prost utilizați în discursul oficial și cel mediatic, precum „toleranță zero”.

Capitolul următor este dedicat Conferinței Naționale de Termotehnică a Societății Române a Termotehnicienilor, o adevărată manifestare științifică, de mare importanță pe scena științei românești.

În capitolul „*Societatea Cultural – Științifică „Stroești – Argeș*” sunt prezentate aspecte privind lupta pentru înființarea acesteia, la 30 iulie 1972, satul Stroești – Argeș nemaifiind centru de comună după reforma administrativ – teritorială din 1968, acțiunile acesteia în care un rol major l-au avut bătrânii satului – ca element depozitar al experienței – și tinerii – ca element dinamic –. Societatea Cultural Științifică „Stroești – Argeș” s-a constituit într-o instituție creatoare de speranță, timp de patruzeci și patru de ani, pentru obștea satului Stroești – Argeș. Ea a militat pentru

„a răspândi cultura și știința în rândul populației satelor de pe valea Vâlsanului cu precădere în satul Stroești, de a stimula creația cultural – științifică locală și de a antrena locuitorii acestor sate la activități culturale” urmând exemplul Societăților Culturale „Murmurul Vâlsanului” (înființată în 1909) și „Luminarea Poporului” (1910). Ea are meritul de a se reinventa, prin membri săi, ori de câte ori contextul social, cultural și istoric o cere, fără a abandona credința și țelul său.

În „*Enciclopedia Stroești – Argeș*” sunt explicate patronimice provenite din satul de geneză precum și personalități care au venit în contact cu acesta. Argumentul este acela că „în domeniul personalităților nu există un „metru” cu ajutorul căruia să „măsori” valorile; personalitățile sunt unice, ele au creat și mutat zidul cunoașterii”.

„Recenzii și semnale editoriale” este un capitol care incită atenția cititorului prin faptul că semnalează, dezbate și supune criticii amănunțite și documentate diferite publicații referitoare la: Teodorescu C. Honoriu Dan – inventator; proiectele tip de școala sătească (1837); Școala Națională de Poduri și Șosele; Ion Eliade Rădulescu și inginerul hotarnic pitar Grigore Pleșoianu; instalatorul Toma N. Mihalcea (1857, Băilești – Muscel – 1927, București) care pe timpul Primului Război Mondial, în timpul ocupației germane a Bucureștilor declară „...am îndeplinit singur acest serviciu, lipsind personalul Luminării Publice”; Elie Radu și Gogu Constantinescu; Maria Ioranu și Lamartine; Folclorul Stroeștenilor (autor prof. Ludmila Rotaru, Stroești, Noua Suliță, regiunea Cernăuți); Ioan N. Mateescu și lucrările sale: *Rădăcini istorice ale geto-dacilor, Rădăcini vrâncene. Familia Macovei, Moise și Jules Verne, Rădăcini istorice*; Dumitru N. Toma și *Personalități ale satului Vrănești*; satul Hințești, țărani lui și monografia scrisă de Elena și Constantin I. Guiman; Constantin Prangati și lucrarea sa „Oameni politici și de Stat din județul Neamț (1864–2002)”; Gheorghe D. Iscru; Vasile P. Moise și „Vâlsănești – un sat pe valea Vâlsanului”.

Capitolul „*Simpoziioane*” relatează corespondențe istorice între diferite centre culturale românești: Stroești – Argeș (unde, recent, 30–31 iulie 2016, a avut loc cea de A 44 – a Sesiune Științifică „Stroești – Argeș”, desfășurată sub egida Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române); Călugăreni – Neajlov (Giurgiu) (Fundatia Cultural – Științifică „Mihai Viteazul – Călugăreni”; Băile Herculane (Congresul Spiritualității Românești).

Ultimul capitol, intitulat „*Varia*” adună în paginile sale articole referitoare la: exeperiența unică a Societății Cultural Științifice „Stroești – Argeș” care dăinuie de patruzeci și patru de ani; alpinistul Gabriel Tudor B. Stana (7.09.1972, Câmpulung – Muscel, România – dispărut într-o avalanșă, în tentativa de cucerire a vârfului Nanga Parbat, Himalaya, probabil la 20 iunie 1996); mitricele aflate în arhiva Bisericii Lutherane (Protestante) din București 1804–1916; un compediu cu extrase din Arhivele Statului, erata la cartea „Stroești – Argeș. Documente și mărturii. Vol. II” (Scrisul Românesc, Craiova, 1981) și un album fotografic.

Cartea „*Orizonturile cunoașterii*”, lansată de autor în cadrul celei de A 44 – a Sesiuni Științifice Naționale „Stroești – Argeș” (30–31 iulie 2016), desfășurată sub egida Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române, trebuie citită pentru că, dincolo de conținut, oferă modele de abordare a unor teme care definesc și, totodată, întregesc orizonturile cunoașterii oricărui intelectual de elită.